

7/4657

T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.12.0.SGB.0.03-610-329/
Konu : Soru Önergesi

05.08.2008
05 EYLÜL 2008

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 13.08.2008 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-8181 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan Sivas Milletvekili Muhsin YAZICIOĞLU'na ait 7/4655, Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT'e ait 7/4656, 7/4659, İstanbul Milletvekili Çetin SOYSAL'a ait 7/4657 ve Mersin Milletvekili Akif AKKUŞ'a ait 7/4658 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

- 1-Görüş 7/4655 (1 sayfa)
- 2-Görüş 7/4656 (2 sayfa)
- 3-Görüş 7/4657 (2 sayfa)
- 4-Görüş 7/4658 (2 sayfa)
- 5-Görüş 7/4659 (1 sayfa)

YAZILI SÖRÜ ÖNERGESİ

Önerge Sahibi

:Çetin SOYSAL

İstanbul Milletvekili

:7/4657

Esas No

Son dönemde kuraklık öncelikli olarak tartışılan konulardan biridir. Halkın önemli bir kesiminin geçim kaynağı olan tarım sektörü yaşanan kuraklıktan etkilenmiştir.

Oysa dünyada bu alanda, kendi kendine yeten 7 ülkeden biri olan Türkiye son birkaç yıl içinde yanlış politikalar ve strateji eksiklikleriyle bu özelliğini de yitirmiştir. Çiftçi kesimi tarımla uğraşmaktan vazgeçer, Türk Sanayicisi de tarımla bağlantılı üretimden uzaklaşır ve yeni alternatifler arar hale gelmiştir. Türkiye gibi coğrafi koşulları ve toprak yapısı uygun bir ülke iktidarın hatalı sulama, gübre ve tohum politikaları sonucu tarımda kaybedenler arasına sokulmuştur.

Çiftçiler tüm Türkiye'de gerek tohum fiyatlarının yüksekliğinden, gerek yanlış su politikalarından, gerekse düşük ve haksız ürün fiyatlandırmalarından dolayı yıllardır gün yüzü görmemiştir. Üstelik son dönemde değişen iklim koşullarından kaynaklanan sıkıntılara da çözüm bulunmamış, çiftçi derdiyle baş başa bırakılmıştır. Kuraklığın en çok vurduğu bölgelerden biri, tahıl ambarı olarak bilinen Orta Anadolu, özellikle de Konya Ovası'dır. Bu çerçevede;

SORU 1) Kuraklıktan olumsuz etkilenen tarım alanları nereleridir?

SORU 2) Geçimini tarımla sağlayan çiftçinin kuraklık nedeniyle bu yılki zararı ne kadardır?

SORU 3) Bu zararın bertaraf edilmesi için Bakanlık olarak ne yapmayı planlıyorsunuz?

SORU 4) Son dönemde değişen iklim koşullarına karşı Bakanlığınızın aldığı önlemler nelerdir?

SORU 5) Çiftçiyi bu mağduriyetinden kurtarmak için susuz tarım, kuraklığa dayanıklı tohum gibi alternatifler konusunda bir çalışma yapılmakta mıdır?

SORU 6) Yeterli suyun olmadığı şu dönemde, sulama yöntemleriyle ilgili olarak çiftçiler yeteri kadar bilinçli midir? Değilse bu konuda bilgilendirme amaçlı herhangi bir çalışma Bakanlığınızca yapılmış mıdır?

SORU 7) Ülkemiz açısından tarım sektörünün önemi tartışmasızdır. Bu sektörden geçimini sağlayan milyonlarca insan bulunmaktadır. Kuraklığın artışı ile bitme noktasına gelen tarım sektörü, istihdam edilen kişi de düşünüldüğünde kritik bir sürece girmiştir. Bu süreçte Tarım Bakanlığı'nın üzerine düşen tüm yükümlülükleri yerine getirdiğini düşünüyor musunuz?

CEVAP 1-2-3-4-5-6-7) Küresel ısınmaya bağlı olarak bu yıl özellikle kuru alan ekilişlerinde değişik oranlarda verim kayıpları olduğuna dair afet ihbarları ile Araştırma Enstitüsü raporları esas alınarak illerde yapılan çalışmalar doğrultusunda "kuraklığın % 30 ve üzeri olduğu 35 il ve 210 ilçede kuru alanda buğday, arpa, mercimek, nohut, fiğ, burçak ve mürdümük ekilişi olan çiftçilere destek verilmesi, kredi kuruluşlarına olan borçlarının ertelenmesi için 19/07/2008 tarih ve 2008/13881 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Modern sulama teknolojilerini çiftçilere tanıttak ve benimsetecek, onların sulama konusunda doğru alışkanlıklar kazanmasını sağlayacak sulama yayımcılarının yetiştirilmesi ve yetiştirilen yayımcılar sayesinde çiftçilere gerekli eğitim hizmetinin verilmesi amacıyla Bakanlığımızca çeşitli çalışmalar başlatılmış, eğitim ve yayım amaçlı projeler hazırlanarak uygulamaya konulmuştur. Bu projelerle Bakanlığımızın il ve ilçe müdürlüklerinde çalışan teknik elemanların tarımsal sulama konusunda eğitilmeleri ve sulama yayımcısı olarak çiftçilerimize gerekli hizmeti sunmaları amaçlanmaktadır.

Eğitilen bu teknik elemanlar illerimizde yapmış oldukları çalışmalarda, çiftçileri sulamada kullanılacak suyun kalitesi, uygun sulama yönteminin seçilmesi, sulama yöntemlerinin avantaj ve dezavantajları, sulama zamanının planlanması, basınçlı sulama sistemlerinin kullanılmasının gerekliliği ve aşırı sulamanın zararları konularında eğitmektedirler. Bu amaçla yörenin iklim koşullarına ve arazi yapısına uygun olarak demonstrasyonlar, tarla günleri, çiftçi toplantıları, çiftçi kursları, çiftçi inceleme gezileri,

konferans ve paneller gibi grup yayım metotları kullanılmaktadır.

Dünyada ve özellikle 2007 yılından itibaren Ülkemizde yaşanmakta olan ve etkisini daha da artıracığı muhtemel kuraklık afeti nedeniyle Tarımsal Kuraklıkla Mücadele Stratejisi ve Eylem Planı'nın hazırlanması ve uygulanması zorunlu hale gelmiştir.

Bu kapsamda, Bakanlığımız koordinasyonunda 07 Ağustos 2007 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Tarımsal Kuraklıkla Mücadele ile Kuraklık Yönetimi Çalışmalarına İlişkin Usul ve Esaslar hakkındaki 2007/12477 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ve Tarımsal Kuraklıkla Mücadele İle Kuraklık Yönetimi Çalışmalarına İlişkin Usul ve Esaslar hakkındaki karar (2007/12477) ve 02 Mart 2007 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan Tarımsal Kuraklıkla Mücadele Yönetiminin Görevleri, Çalışma Usul ve Esaslarına Dair Yönetmelik çerçevesinde, Vali'ler Başkanlığında illerde Tarımsal Kuraklık İl Kriz Merkezi oluşturularak, Tarımsal Kuraklık Eylem Planları hazırlama çalışmaları yapılmaktadır. Her il kendi şartlarına göre, Tarımsal Kuraklık Eylem Planını hazırlamaktadır. Bu planlar çerçevesinde elde edilen veriler, Bakanlığımızca hazırlanan "Tarımsal Kuraklıkla Mücadele Stratejisi ve Eylem Planı(2008-2012)"nın temelini oluşturmaktadır.

Kuraklıkla Mücadele ile Kuraklık Yönetimi Çalışmalarına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Karar gereği, hazırlanmakta olan eylem planlarında kuraklık için alınması gereken önlemler belirli adımlarda belirlenmiştir. Bu adımlar içinde Sulu ve kuru tarım arazileri için ayrı ayrı çalışma yapılmaktadır. Kuraklık Eylem Planında normal koşullarda yapılacak işler ile kurak koşullarda yapılacak işler olarak belirlenmiş kuraklık eylemi 4 adıma ayrılmıştır. Bu adımlar 1.Adım Kuraklık Alarmı, 2.Adım Kuraklığa Hazırlanma, 3.Adım Kısıtlama, 4. Adım Acil Eylem şeklinde belirlenmiştir. Ülkemizde yetiştirilen stratejik ürünlerin tamamı Bakanlığımız tarafından üretim ve pazar sürecinde sürekli olarak takip edilmektedir. Takip sürecinde elde edilen veriler değerlendirilerek alınacak tedbirler belirlenmektedir.

Tarımsal Kuraklıkla Mücadele Planının temel amacı, kamuoyunun bilinç düzeyini artırarak ve tüm paydaşların sürece dahil edilmesiyle arz ve talep yönetimini de dikkate alarak çevresel açıdan sürdürülebilir tarımsal su kullanım planlaması ile kuraklığın yaşanmadığı dönemlerde ileriye dönük gerekli bütün tedbirlerin alınmasını kriz dönemlerinde ise etkin bir mücadele programını uygulayarak kuraklığın etkilerinin asgari düzeyde kalmasını sağlamaktır.

Ülkemizde tarımı yapılan tarla bitkilerinin çeşitler bazında kurağa toleransları ve su kullanım etkinliklerinin kontrollü şartlarda net olarak belirlenmesi amacıyla; Konya Bahri Dağdaş Uluslararası Tarımsal Araştırma Enstitüsü bünyesinde kurulması planlanan "Bitkisel Kuraklık Test Merkezi" ana odaklı olarak araştırma enstitüleri ve üniversitelerin işbirliği ile mevcut çeşitlerin su kullanım kapasiteleri ve toleransları belirlenecek; ıslah aşamasındaki çeşit adaylarının kurağa tolerans durumları daha kesin verilerle ve erken safhalarda tespit edilecek; kurağa toleranslı çeşitlerin geliştirilmesinde genetik kaynak olarak kullanılacak bitki materyali geliştirilecektir. İstanbul Teknik Üniversitesi ile birlikte hazırlanan ve uygulanacak olan DPT destekli Rekolte Tahmin ve Kuraklık İzleme Sistemi Projesi ile kuraklık etkilerinin takibi ve tahmini yapılacaktır.

19.02.2008 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan "Tarımsal Üretime Yönelik Düşük Faizli Yatırım ve İşletme Kredisi Kullandırılmasına İlişkin Uygulama Esasları Tebliği"nin (Tebliğ No: 2008/10) "Tarla içi modern basınçlı sulama sistemleri (damla sulama, yağmurlama sulama)" başlıklı 20. Maddesinde yer alan karar kapsamında, "Tarlaya getirilen suyun tarla içine dağıtılması amacıyla, sadece tarla içi modern basınçlı sulama sistemlerinin (damlama/yağmurlama sulama sistemleri) kurulması konusunda yatırım kredisi kullandırılır" ifadesi ile 2007/12012 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı kapsamında ise, T.C. Ziraat Bankası A.Ş. tarafından "Tarla İçi Modern Basınçlı Sulama Sistemleri"nin temini konusunda, 5 yıl vadeli % 0 faizli kredi kullandırılmaktadır.

Ayrıca, Bakanlığımızca uygulanan Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı kapsamında, sulama ile ilgili altyapı yatırımlarına % 50 hibe desteği sağlanmaktadır.